

## Nederland stierkikkervrij

*Jeroen van Delft, RAVON*

De Amerikaanse stierkikker (*Lithobates catesbeianus*); ook wel Amerikaanse brulkikker genaamd, zorgt wereldwijd op tal van plaatsen voor problemen via predatie, concurrentie, de overdracht van ziekten op inheemse amfibieën en volgens sommigen ook voor geluidsoverlast. De soort staat dan ook op de Unielijst met 'exoten van EU-belang'. In beginsel zijn lidstaten verplicht populaties van die soorten te elimineren, als dit uitvoerbaar is. Een behoorlijk zware opgave; maar in Nederland is het gelukt!

In het najaar van 2010 werd door RAVON voor het eerst sinds 20 jaar voortplanting van de Amerikaanse stierkikker in Nederland vastgesteld in twee vijvers in het Limburgse Baarlo. Daarop zijn vanaf voorjaar 2011 bestrijdingsacties gestart. Een vijver is volledig leeggehaald en daarna opnieuw aangelegd. Er werd een stierkikkerwerend hekwerk om de tuin geplaatst om verdere verspreiding of nieuwe kolonisatie te voorkomen. In de tweede vijver zijn de dieren gedurende drie jaar weggevangen. Ook daar werd een hekwerk geplaatst. In één vijver is de soort door RAVON bestreden, in de andere door Natuurbalans-Limes Divergens.

Beide vijvers zijn nadien door RAVON tot in 2018 intensief onderzocht op de aanwezigheid van stierkikker, evenals enkele wateren waarin in voorgaande jaren RAVON incidenteel één of enkele stierkikkers heeft gevonden en weggevangen. Dit controlerend onderzoek vond plaats middels eDNA, navraag bij onze lokale contactpersonen en luisterrondes. De laatste stierkikker werd in 2014 waargenomen. In de periode 2015 tot en met 2018 is er geen enkele aanwijzing meer gevonden voor de aanwezigheid van stierkikkers in het dorp, noch in de omgeving. Na vier jaar afwezigheid mag de soort dan ook uitgeroeid worden verklaard en daarmee is de soort succesvol bestreden. Nederland is hiermee een invasieve exoot armer geworden.

### Waakzaamheid blijft geboden!

Vanaf 2010 houdt RAVON met vrijwilligers, rattenvangers en terreinbeheerders én met de inzet van eDNA de stierkikker nauwlettend in de gaten. Op enkele plekken in Noord-Brabant (Breda, Reusel, Bergeijk) dreigt de soort namelijk alsnog vanuit Vlaanderen ons land binnen te komen. Ook in 2018 zijn door deze vrijwilligers tientallen bezoeken aan de Brabantse gebieden gebracht, waarbij geen Amerikaanse stierkikkers zijn gevonden. Ook de 30 eDNA-monsters uit deze drie gebieden waren weer negatief. Pal over de grens in Vlaanderen is de soort echter met zekerheid nog aanwezig (mond. med. Sander Devisscher, INBO). De soort wordt in twee van de drie Vlaamse grens populaties op een gecoördineerde manier bestreden. De Vlaamse bestrijders adviseren ons het signaleringsnetwerk te handhaven, zo lang hun bestrijding nog niet volledig is afgerond. Iets te vroeg de aandacht laten verslappen, kan immers leiden tot het te lang onopgemerkt blijven van een eventuele nieuwe kolonisatie van Nederland. Dan zouden opnieuw veel energie en middelen nodig zijn voor de bestrijding. De monitoring langs de grens wordt dan ook voortgezet.

RAVON heeft als hulpmiddel een herkenningkaart gemaakt: [www.ravon.nl/herkenningkaarten](http://www.ravon.nl/herkenningkaarten).

Mocht u vermoeden toch nog ergens stierkikkers in uw omgeving te hebben, dan vragen we u dat per ommekeer aan ons te melden, liefst vergezeld van een foto of geluidsopname.

*De succesvolle bestrijding is mogelijk gemaakt door de NVWA, Team Invasieve Exoten, provincie Limburg, gemeente Peel en Maas, Waterschap Peel en Maasvallei (nu Waterschap Limburg) en Stichting het Limburgs Landschap. Alle terreineigenaren gaven welwillend toestemming om op hun terreinen onderzoek en bestrijding uit te voeren. Dank daarvoor!*



Amerikaanse stierkikker. (Foto: Jelger Herder)